

TÜRK ÖĞRENCİLERİN ÇİNCE YAZIM YANLIŞLARI ANALİZİ*

Tuğba Akgür - İsmigül Avcı

Öz

Çin yazısı Çin'in kültürel mirasını, tarihsel birikimini ve edebi eserlerini günümüze taşıyan dünyanın en uzun ömürlü yazı sistemlerinden biridir. Bu nedenle farklı alanlardan insanlar tarafından başlı başına bir araştırma alanı olarak görülmüştür. Yazı öğretimi ise çok uzun bir tarihe sahip olmasına rağmen, yabancı dil olarak Çince öğretimi alanında ancak doksanlardan sonra başlanmıştır. Bu çalışmalar "Çin Yazısı Kültür Alanı" ve "Alfabetik Diller" olarak iki temel başlık altında toplanmıştır. Çalışmamızın amacı, Çin Yazısı Kültür Alanı dışında kalan ülkemizde Çince öğrenen Türk öğrencilerin imleri yazarken yaptıkları yanlışları Çin yazı sistemi içinde ele almaktır. Çalışmamızda 2011-2012 yılları arasında anadili Türkçe olan öğrencilerden toplanan ödev ve sınav kâğıtları incelenerek yapılan yanlışlar gruplandırılmıştır. Bunlar çizgi, parça ve sözcük yanlışları olmak üzere üç temel kategoride detaylarıyla incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Türk öğrenciler, im yazım yanlışları, yanlış analizi.

* Bu çalışma, Nanjing Eğitim Üniversitesinde Doç. Dr. Guo Shenglin danışmanlığında, ve Kuzeybatı Eğitim Üniversitesinde Doç. Dr. Li Hua danışmanlığında, Yabancılar Çince Öğretimi Anabilim Dalında 2013 yılında hazırlanan yüksek lisans tezlerinden üretilmiştir.

AN ANALYSIS ON TURKISH STUDENTS' ERRORS IN WRITTEN CHINESE

Abstract

The Chinese character is one of the most long-lived writing systems that carries the Chinese cultural heritage, historical background and literary works together. Thus, it can be regarded as a subject being researched by people from different fields. Chinese characters has a long history, but it has not started in the field of Teaching Chinese as a Second Language until the '90s. The studies in literature can be summarized into two main groups: the "Chinese Literary Culture" and the "Alphabetical Languages". Our aim is to analyze the common errors on forms made by Turkish students while writing in Chinese in the country which is out of the influence by Chinese literary culture. In the current study, the exam papers and homework gathered from the students with a mother tongue of Turkish are analyzed. The data are collected though 2011 and 2012. An error analysis is made according to character components, character strokes and word errors in detail.

Key words: *Turkish students, Chinese character writing, error analysis.*

Giriş

Çince tek bir dil değil, başlı başına bir dil ailesi sayılır. Çincenin zenginliği söz varlığına bakılarak da anlaşılabilir. İmler¹ Çin kültürünün önemli bir parçası ve onun taşıyıcısıdır. Bu nedenle yabancılara yönelik Çince öğretiminin temeli belirli oranda yazı öğretimine dayanmaktadır. Çince öğrenen bir yabancı için Çin yazısı karmaşık bir sorun olarak görülür çünkü Çince imlerin “çizgi”² sayısı, yazım özellikleri, yazım sıralaması ve birleşim özellikleri vardır. Aslında bu durum Çincenin zor değil farklı bir sistematığının olduğunu göstermektedir. Bunları tam anlamıyla kavrayamayan bir öğrenci, yazdığı imi olması gereken şekle benzetmiş olsa bile doğru yazmış sayılmaz. Bu durum, temel yazı ve im bilgisi eğitimi almadan Çince öğrenmeye çalışan yabancıların genelde başarısız olmasına neden olur. O yüzden başlangıç seviyesinde Çince yazı alışkanlığı, öğretmenin kontrolü ve düzenli takibi ile sağlanabilmektedir.

90’ların başından itibaren, yabancılar için yazı öğretimi alanında yapılan araştırmalar artış göstermiş, bu süreçte yeni yaklaşım ve metodlar ortaya çıkmıştır. Hedef kitle olan öğrenciler farklı kategorilere ayrılarak, kendilerine has özellikler nazarında müfredatlar hazırlanmıştır. Bu gruplar öncelikle anadil özelliklerine ve kültürlerine göre ayrılmışlardır. En temel ayırım Çin Yazısı Kültür Alanı³ ve bu alanın dışında kalan Alfabetik Dillerin konuşucuları arasında yapılmıştır.

Çin Yazısı Kültür Alanı içinde olan Koreliler ve Japonlar, anadillerinden gelen özelliklerden dolayı im yazmaya ve öğrenmeye daha yatkındırlar. Ancak onlar için de çizim yazısı Kanji - Hanca dışında, doğru telaffuz ve biçimsel özelliklerden kaynaklanan farklı zorluklar vardır. Anadilinde im bulunmayan yabancılar için başlangıç seviyesi oldukça karmaşıktır. İlkokula yeni başlayan bir öğrenci gibi yeni bir yazı alışkanlığının kazanılması gerekmektedir. 25-30 yıl öncesine kadar anadilinde im bulunmayan yabancıların Çince bilme oranı oldukça düşüktü. Fakat küreselleşen dünyada Çince öğrenmek dil kültür alanı farkı gözetmeksizin artık bir ihtiyaç haline gelmesi sebebiyle anadilinde im olmayan yabancıların Çince yazıp okuma oranı büyük bir artış göstermiştir.

1 Hânzi 汉字, Çincenin yazılmasında kullanılan simgesel grafikler ya da logogramlardır. Çin yazısının ilk örnekleri Çin’in Shang Hanedanlığı döneminde, yaklaşık M.Ö. 1600 yıllarına ait Fal Yazıtlarıdır. Çin yazı imleri, alfabe benzeri farklı olarak ses belirtmek için kullanılmaz. İmler bir tür resim yazısından türemiş olduğundan farklı dillerde değişik seslerle okunabilir ancak anlam değişmez.

2 Bìhuà 笔画, Çin yazısında kalemi kağıt üzerinden kaldırmadan bir seferde yazılan çizgidir. Diğer bir deyişle Çin yazısını oluşturan ek küçük birimdir. Örnek: (一) .

3 Hânzi Wénhuà Quān 汉字文化圈; Japonya, Kore, Singapur, Tayvan, Vietnam, Malezya ve Doğu Türkistan’da da kullanılan Çin yazı imleri bu ülke ve bölgelerden insanlara Çince öğrenirken belirli bir birikim ve kolaylık sağlamaktadır.

1. Araştırma Yöntemi

Çince öğrenen öğrencilerin karşılaştıkları başlıca sorunlardan biri, sözcük ezberlemek ve yazmaktır. Dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi, Türkiye’de de Çince öğretimi gelişim aşamasında olduğu için, öğrencilerin karşılaştıkları sorunların tespitine ve çözümüne yönelik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Makalemiz bu boşluğu doldurmak ve öğrenim sırasında sorun yaşayan öğrenciler ile öğretmenlere kolaylık sağlamak amacıyla kaleme alınmıştır. Araştırmaya kaynak veri toplama ve tarama yöntemiyle başlanmıştır. Veriler, 2011-2012 eğitim öğretim yılı, Ankara Üniversitesi birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin sınav kâğıtları ve aynı dönem Anadolu Üniversitesi Çince seçmeli ders öğrencilerinin ödevleri ile ders notlarından sağlanan toplam 1038 örnekten oluşmaktadır. Bu örneklerin içinde yine aynı dönemde Nanjing Eğitim Üniversitesinde öğrenim gören Türk öğrencilerin Çince ders notları ve ödevlerinden de veriler yer almaktadır. Öğrencilerin Çince yazarken yaptıkları yanlışlar⁴ incelenirken bunların ortaya çıkış nedenleri de incelenerek yanlışların en aza indirgenmesi için yöntem ve ilkeler belirlenmiştir.

1.1. Konuyla İlgili Çalışmalar

“Yabancılara Çince Öğretimi” kapsamında im yazım yanlışları üzerine yapılan tüm araştırmalar üç ana başlık altında toplanmıştır; çizgi yanlışları, parça yanlışları ve sözcük (bütün im) yanlışları. Bu üç başlık altında yapılan araştırmaların ancak doksanlı yıllardan sonra artış gösterdiği görülmektedir. Özellikle Çin anakarasında Yabancılara Çince Öğretimi alanının önde gelen akademisyenleri bu alanda yapılan çalışmaları “Çin Yazısı Kültür Alanı” ve “Alfabetik Diller” olmak üzere iki farklı grup altında toplamışlardır. Her ne kadar yabancı öğrencilerin im yazma becerileri üzerinde bu iki grupta çeşitli çalışmalar yapılmış olsa da, özellikle Türk öğrencilerin Çince yazım yanlışları inceleyen bir araştırma daha önce hiç yapılmamıştır.

Öğrencilerin im ‘çizgi yanlışları’nın ortaya çıkış nedenleri hakkında yaptıkları araştırmalarında Ān Rán 安然 ve Dān Yùnmíng 单韵鸣 (2006, 2010) çizgi yanlışlarının ‘çizgi ekleme’, ‘çizgi eksiltme’, ‘çizgi deformasyon’ olmak üzere üç farklı çeşit olarak meydana geldiğini belirtmişlerdir. Bunun yanında Ān Rán ve Dān Yùnmíng’in araştırmaları, alfabetik anadile sahip öğrencilerin görece basit çizgilerle sahip imleri yazarken daha az yanlış yaptıklarını, ancak daha karmaşık imlerin

⁴ Gökhan Çetinkaya’nın ‘Yanlış Çözümlemesi’ (2015) çalışmasında verilen tanımlamaya göre Ellis (1997), öğrencinin doğrusunu bilemediği için yanlış yaptığını ve bu durumun onun bilgi eksikliğiyle ilgili olduğunu, hatanın ise öğrencinin düzeltebileceği bir sapma olduğunu belirtmiştir. Yanlışlar dizgesel iken, hata dizgesel değildir. Bu nedenle çalışmamızda ‘hata’ yerine ‘yanlış’ ifadesini kullanmayı uygun bulduk.

yazımı sırasında aynı öğrencilerin yanlış yazma oranlarının fark edilir seviyede arttığını göstermektedir. Aynı çalışmada Çin Yazısı Kültür Alanı öğrencileri ve Alfabetik Diller öğrencilerinin yazım yanlışlarının karşılaştırılmasıyla elde edilen sonuçlar dikkat çekmektedir. Karşılaştırmalar Çin Yazısı Kültür Alanından gelen yabancı öğrencilerin sadece başlangıç seviyesinde çizgi yanlışları yaparken, Alfabetik Dil kökenli yabancı öğrencilerin aynı yanlışları hem başlangıç seviyesinde hem de orta seviyede yaptıklarını ortaya koymuştur. Guō Shènglín 郭圣林 (2008), yabancı öğrencilerin im yazımı sırasında yaptıkları yanlışları ‘çizgi şekli yanlışları’, ‘çizgi yönü yanlışları’, ‘çizgi birleşim yanlışları’ ve ‘çizgi sayısı yanlışları’ olmak üzere dört başlık altına toplamıştır. Guō Shènglín bu çalışmasında her bir yanlış grubunu örnekleriyle ayrıntılı olarak açıklamıştır. Dù Tóng huì 杜同惠 (1993) Yabancılar Çince Öğretimi uygulaması dâhilindeki yabancı öğrencilerin yazım yanlışlarını ayrıntılı olarak incelemiş, bu inceleme sonucu öğrencilerin yazım yanlışlarını yedi kategoriye ayırmıştır, bunlar; yazıbirim karışıklığı yanlışları, yazıbirim birleşim yanlışları, yazıbirim eksiltme yanlışları, yazıbirim ekleme yanlışları, çizgi eksiltme yanlışları, çizgi deformasyon yanlışları, yapısal kaydırma yanlışları, eş sesli im yanlışlarıdır. Ayrıca Dù Tóng huì bu incelemesinde yabancı öğrencilerin yazım yanlışlarının ortaya çıkış sebeplerini de analiz ederek bu yanlışların düzeltilmesi için çözüm önerilerinde bulunmuştur.

İm yazımında “parça yanlışları” konusunda yapılan kapsamlı çalışmaların başında Shī Zhèng yǔ’nün 施正宇 (1999) anadilleri Alfabetik Dillerden olan 30 farklı ülke öğrencisiyle yaptığı gözlem çalışması gelmektedir. Bu çalışmada Shī Zhèng yǔ öğrencilerden iki binden fazla yazım yanlış örneği toplamış, bu örnekleri öğrencilerin ‘resimsel öge’ (pictographic element) yazım yanlışlarını analiz etmek için kullanmıştır. Makalenin ulaştığı sonuç, öğrencilerin imlerdeki resimsel öğelerin ifade ettiği anlamı doğru şekilde kavrayamadıkları yönündedir. Öğrencilerin im-sözcük arasındaki ilişkiyi karıştırmalarının ‘resimsel öge’ yazım yanlışları yapmalarına sebep olduğu da bu makalede ulaşılan sonuçlardan biridir. “İm parçalarının yazım yanlışları gruplandırması” makalesinde Xiào Xīqiáng 肖奚强 (2002) yabancı öğrencilerin parça yazım yanlışlarını üç gruba ayırmıştır; parça değişimi, parça ekleme, parça deformasyon ve kaydırma yanlışlarıdır. Yine bu makalede geleneksel ve modern im yazım durumları kısaca karşılaştırılmış, bu konudaki ortak bilişsel anlayış açıklanmaya çalışılmıştır. Xiào Xīqiáng’ın çalışması özellikle parça yanlışlarını gruplandırması ve yabancı öğrencilerin im-parça özelliklerini kıyaslama sürecindeki bilişsel kabullerinin ortaya çıkmasını sağlamış olması, sonraki araştırmacılar için önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Çince sözcük (bütün im) yazım yanlışları konusunda yapılan çalışmalarda Ān Rán ve Dān Yǔnmíng'in araştırmaları öne çıkmaktadır. İki akademisyenin araştırmaları sonucu ulaştıkları sonuçlardan biri; Çin Yazısı Kültür Alanı öğrencilerinin Çince yazım hızının alfabetik diller kökenli öğrencilerin yazım hızına göre çok daha ileri seviyede olduğu yönündedir. Ayrıca Çin Yazısı Kültür Alanı öğrencilerinin genellikle sözcük yazım yanlış yapmadığı da aynı araştırmada ulaşılan sonuçlardandır. Zhu Zhiping 朱志平 ve Ha Linuo'nun 哈丽娜 (1999) ülkelere göre yabancı öğrencilerin yazım yanlışlarını incelediği çalışması, sözcük yazım yanlışlarının gruplandırılmasında yapılan araştırmalar içinde öne çıkmaktadır. Çalışmada iki grup Polonyalı ve bir grup Amerikalı öğrenciden toplanan Çince yazılı materyaller incelenmiş, yatay yönlü ve dikey yönlü yazım yanlışları karşılaştırılarak yanlış yazılan imler 'biçimli yanlışlar' ve 'biçimsiz yanlışlar' olmak üzere iki ana başlık altında toplanmıştır.

2. İm Yazım Yanlışları

2.1. Çizgi Yanlışları

Çizgi imlerin en küçük yapı ögesidir. Genel anlamıyla, bir imin bütün çizgilerini ifade eder ve en küçük birimdir. Kalem kâğıda deşirdiğimiz nokta çizginin başlangıç noktası, kâğıttan kaldırdığımız nokta da çizginin bitiş noktasıdır⁵. İmlerin dikey, yatay ve düz çizgilerden oluşan sistematik ve sıralı bir düzeninin olması gerekmektedir. Bozuk im formu, alfabetik dilleri kullanan ülkelerden gelen öğrencilerin yazılarında sık görülen yanlışların başında gelmektedir. Öğrenci, ana dilinden getirdiği alışkanlıkları istemsiz olarak imlere aktarmakta ve bu durum öğrencilerin imleri yuvarlak veya eğimli yazmalarına neden olmaktadır. Örneğin "kǒu-口-ağız" imi, "O" harfi ile; "shì- -bitki parçası"⁶, "kk" harfleri ile, "guǎn-馆-hane" iminin sağındaki "guān-官-subay" parçası "B" harfi ile karıştırılmaktadır. Bu yanlışlar öğrencinin anadilinden gelen alışkanlıklarından veya önceden öğrenilmiş bir başka yabancı dilden kaynaklı olabilir. Bu tür yanlışlara çoğunlukla başlangıç seviyesindeki öğrencilerde rastlanır. Eğer düzeltilmezse orta ve ileri seviyeye geldiklerinde bile öğrenciler aynı yazım yanlışına devam edecektir. Bu durum çizgi sayılarını doğru sayamamaya, çizgi yön ve yazılışları yanlış bellemeye neden olacağı için, başta sözcük kullanımı olmak üzere çeşitli sorunlara yol açacaktır. O nedenle özellikle temel seviye im bilgisi öğretmenlerine büyük görev düşmektedir.

5 Sū Péichéng 苏培成. 现代汉字学纲要北京大学出版社 2001, sy 60.

6 Çincesi: Bùjiàn部件. Parça, imleri oluşturan ve 'çizgi'den (bǐhuà笔画) sonra gelen im temel yapı birimidir.

2.1.1. Çizgi Form Yanlışı

Çizgi formu, çizgilerin temel yapısını oluşturur. ZhāngJìngxián'ın 张静贤 yabancılar için Çince eğitimi alanındaki ihtiyaçtan yola çıkarak hazırladığı “Yaygın Kullanılan Çince İmlerin Listesi”nde topladığı 6196 imde birçok çizgi formu görülür. Bu listede imleri oluşturan çizgiler Temel ve Türetilmiş Çizgiler olarak iki ana gruba ayrılmıştır. Temel çizgiler toplam 8 adettir. Bunlar; héng 横, shù 竖, piē 撇, nà 捺, diǎn 点, tí 提, héngzhé 横折, hénggōu 横钩'dur. Türetilmiş çizgiler ise temel çizgilerin birleşmesiyle ortaya çıkan çizgilerdir ve 28 adettir.⁷ Bu 28 türetilmiş çizgi isimleri henüz Türkçeleştirilmemiş olduğundan Tablo 2'de bu çizgiler Çince isimleriyle verilmiştir.

Tablo 1: 8 Temel Çizgi

Sayı	Çizgi	Çizgi Çince Adı	Çizgi Türkçe Adı	Örnek İm
1	-	héng 横	Yatay Çizgi	三, 丁, 上
2		shù 竖	Dikey Çizgi	中, 正, 五
3		piē 撇	Sol Alta Eğimli Çizgi	毛, 八, 月
4	\	nà 捺	Sağ Alta Eğimli Çizgi	大, 天, 边
5		diǎn 点	Nokta	义, 水, 火
6	/	tí 提	Sağa Yatay Çizgi	冰, 绿, 治
7	└	héngzhé 横折	Yatay Bükümlü Çizgi	口, 品, 甲
8	┐	hénggōu 横钩	Yatay Kancalı Çizgi	字, 写, 矛

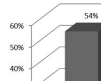

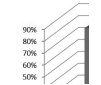
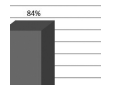

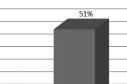
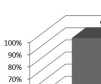
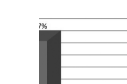
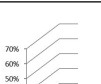

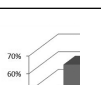
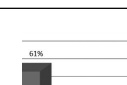

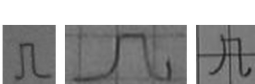
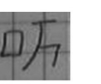

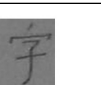
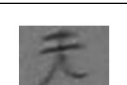
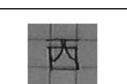
⁷ IRG Rapporteur, Proposed additions to the CJK Strokes block of the UCS.

Tablo 2: 28 Bileşik Çizgi

Sayı	Çizgi	Çizgi Çince Adı	Örnek İm
1		shùgōu 竖钩	小
2		shùpiē 竖撇	月
3		tínà 提捺	走
4		héngpiē 横撇	双
5		shùzhé 竖折	山
6		shùwānzǔǒ 竖弯左	肅
7		shùwān 竖弯	四
8		shùtí 竖提	农
9		piēzhé 撇折	云
10		piēdiǎn 撇点	巡
11		piēgōu 撇钩	乂
12		wāngōu 弯钩	承
13		xiégōu 斜钩	浅
14		biǎnxiégōu 扁斜钩	心
15		héngzhézhé 横折折	卍
16		héngzhéwān 横折弯	沿
17		héngzhétí 横折提	论
18		héngzhéghōu 横折钩	月
19		héngzhéwāngōu 横折弯钩	九
20		shùzhézhé 竖折折	吳
21		shùwāngōu 竖弯钩	屯
22		héng zhé zhé zhé 横折折折	凸
23		héngzhézhépiē 横折折撇	建
24		héngxiéwāngōu 横斜弯钩	乞
25		héngpiēwāngōu 横撇弯钩	那
26		shùzhéwāngōu 竖折弯钩	号
27		héngzhézhézhéghōu 横折折折钩	奶
28		quān 圈	

İmlerdeki çizgi formları Çinceyi yeni öğrenen Türk öğrencilerin karşılaştıkları zorlukların başında gelmektedir. Öğrencilerin yapmış olduğu çizgi yanlışlarına bir grup örnek Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3: Çizgi Form Yanlışları

Sayı	İm	Çizgi Form Yanlış	İm	Çizgi Form Yanlış
1	他		巴	
2	卫		丽	
3	婚		打	
4	绍		多	
5	你		并	
6	人		这	
7	是		几	
8	听		丁	
9	字		天	
10				

Yukarıdaki örneklerde gördüğümüz gibi, öğrenciler “tā - 他 - O” imindeki “héng zhé gōu 横折钩” () çizgisini, yatay çizgi olarak; “wèi - 卫 - bekçi” iminin ortasında bulunan “dikey çizgi ve yatay çizgiyi” tek seferde “shùzhé 竖折” (L) şeklinde; “hūn - 婚 - evlilik” iminin ortasında bulunan “yatay çizgiyi”, “nokta” şeklinde; “shào - 绍 - tanıtmak” iminde bulunan “héng zhé gōu 横折钩” () çizgisini, “yatay ve dikey çizgi” şeklinde; “nǐ - 你 - sen” iminde bulunan “sol alta eğimli çizgiyi” (), “nokta” şeklinde; “rén - 人 - insan” iminde bulunan “sağ alta eğimli çizgiyi” (), shùzhé 竖折 () şeklinde; “shì - 是 - olmak” iminde bulunan dikey çizgiyi (), “dikey kanca” şeklinde; “tīng - 听 - dinlemek” iminde bulunan “dikey ve yatay çizgileri”, “héngzhé 横折” () şeklinde ve “zì - 字 - sözcük” iminde bulunan “noktayı”, “sağa yatay çizgi” şeklinde yazmıştır. Bu örneklerin hepsinde öğrenciler, olması gereken çizgiler yerine başka çizgiler kullanmışlardır.

Yaptığımız incelemeler, Türk öğrenciler yatay çizgi, dikey çizgi, sol alta eğimli çizgi, nokta, sağ yatay çizgileri yazarken daha az yanlış yapmalarına rağmen, sağ alt eğimli çizgi () ve türetilmiş çizgilerden oluşan imleri yazarken daha sık yanlış yaptıklarını göstermiştir. Örneğin, yukarıda verdiğimiz 19 örnek içinde sadece “nǐ - 你 - sen” ve “zì - 字 - sözcük” imlerindeki temel çizgiler yerine başka temel çizgiler yazılmıştır. Kalan 17 örneğin tamamı ya temel çizgi yerine türetilmiş çizgi yazımından ya da türetilmiş çizgi yerine temel çizgi yazımından kaynaklanmaktadır. Bu durum öğretimin ilk safhasında sekiz çizginin çok iyi belletilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

2.1.2. Çizgi Sayısı Yanlışı

İmler, çizgilerin birleşiminden meydana geldiği için, imlerdeki çizgilerin eksik ya da fazla yazılmaması oldukça önemlidir. Fazla veya eksik çizgiler, yazmayı amaçladığımız imlerden çok daha farklı anlama gelecek imleri yazmamıza yol açabilir. Örneklerle açıklayacak olursak; “kuş” anlamına gelen “niǎo 鸟” imini yazarken sadece bir nokta eksik olursa “kara” anlamındaki “wū 乌” imini yazmış oluruz. Yine gök anlamındaki “tiān 天” imini yazarken bir yatay çizgi unutulursa, büyük anlamındaki “dà 大” imi yazılmış olur. Türk öğrenciler çizgi sayısına dikkat etmediklerinde imlerin yazımı sırasında sık sık yanlış yapmaktadırlar. Bu yanlışlardan bazıları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Çizgi Sayısı Yanlışları

Sayı	İm	Fazla Çizgi Yanlışları	İm	Eksik Çizgi Yanlışı
1	号		们	
2	家		作	
3	哥		孩	
4	写		是	
5	的		玛	
6	址		职	
7	礼		谁	
8	手		学	
9	我		的	
10	找		请	

Yukarıdaki tablonun sol kısmındaki fazla çizgi yanlışları örneklerinde görüldüğü gibi öğrenciler “hào 号” imini yazarken alt kısımdaki “shùzhéwāngōu 竖折弯钩” 1 (), “shùzhézhé 竖折折” () şeklinde yazarak sonuna fazladan bir çizgi daha eklemiş; “jiā 家” imini yazarken bir “sol alta eğimli çizgi” () eklemiş; “gē 哥” imini yazarken bir “dikey çizgi” () eklemiş; “de 的” imini yazarken de bir “yatay çizgi” () eklemişlerdir. Bunlar fazla çizgi yanlışlarından bazı örneklerdir.

Eksik çizgi yanlışları için tablonun sağ tarafındaki örneklere bakmamız gerekir. Öğrenciler “men 们” imini yazarken “nokta”yı () eksik yazmışlardır. Aynı şekilde “zuò 作” imi yazılırken bir yatay çizgi; “gāi 该” imi yazılırken nokta; “shì 是” imi yazılırken bir yatay çizgi ve “mǎ 玛” imi yazılırken de yine yatay çizgi eksik yazılmıştır.

Bu yanlış grubunda dikkat çeken bir özellik, fazla çizgi yanlışlarının eksik çizgi yanlışlarından daha az olmasıdır. Topladığımız 189 çizgi yanlış örneği içinde sadece 18 tanesi fazla çizgi yanlıştır. Ayrıca, fazla çizgi ya da eksik çizgi yanlışları genellikle “yatay çizgi”, “dikey çizgi” ile “nokta”larda daha sık görülmektedir.

2.1.3. Çizgi Birleşim Yanlışı

Çince, iki farklı çizginin oluşturduğu imlerin hepsinde çizgilerin bir şekilde birleşimi söz konusudur. Huáng Bóróng 黄伯荣, Liào Xùdōng 廖序东 (1997), Zhāng Jìngxián 张静贤 (1992) gibi araştırmacılar, bu birleşimleri üç başlık altında özetlemişlerdir; kesişim noktası, birleşim noktası, ayrılma noktası. Birleşim noktası, iki farklı çizginin bitiş noktasında birleştiği yerdir. Birleşim noktası yanlışları ise kesişmesi gereken çizgilerin yanlış bir şekilde birleştirilmesi sonucu oluşan yanlışlardır. “Toprak - tǔ - 土” iminin “iş, işçi - gōng - 工” imi olarak yazılması bu gruptaki yanlışlara örnek olarak verilebilir.

Kesişim noktası, “büyük - dà - 大”, “on - shí- 十”, “oğul - zǐ - 子” imlerinde belirgin olarak görüldüğü gibi, iki çizginin çaprazlama kesiştiği yerdir. Kesişim noktası yanlışları, birleşmesi gereken çizgilerin, bunun yerine kesişmesi sonucu oluşan yanlışlardır. “Bıçak - dāo - 刀” iminin “güç - lì - 力” şeklinde yazılması bu yanlış grubuna örnek olarak verilebilir.

Ayrık çizgi, “kapı - mén - 门”, “genel,halk - gōng - 公”, “sekiz - bā - 八” imlerinde olduğu gibi, iki çizginin birleşmeyecek ya da kesişmeyecek şekilde ayrı yazılmasıdır. Ayrık çizgi yanlışları ise, birleşmesi ya da kesişmesi gereken iki çizginin ayrı olarak yazılmasıdır. “İnsan - rén - 人” iminin “sekiz - bā - 八” şeklinde yazılması bu gruptaki yanlışlar için örnektir. Türk öğrencilerin yaptığı bu tür yanlışlardan bazı örnekler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Çizgi Birleşim Yanlıları

Sayı	İm	Birleşim Noktası Yanlışı	İm	Kesişim Noktası Yanlışı
1	姓		天	
2	生		弟	
3	期		看	
4	帮		大	
5	健		当	
6	来		将	
7	早		平	
8	哪		俛	

Yukarıda verilen “birleşim noktası yanlışı” örneklerinde gördüğümüz gibi, öğrenciler “soyadı-xìng- 姓” imindeki “shēng 生” fonetik parçasını yazarken birleşim noktası yanlışı yapmıştır. “Dönem, zaman dilimi – qī - 期” imindeki “qí 其” fonetik parçasını yazarken çizgi birleşim noktasını değiştirip “alet – jù - 具” şeklinde

yazmışlardır. “Yardım – bāng - 帮” imindeki “ bāng邦” fonetik parçasındaki çizgiler kesişmesi gerekirken birleştirilmiştir. “Jiàn 健”, “lái 来”, “zǎo 早”, “nǎ 哪” imlerindeki yazılış yanlışlarının hepsi aynıdır, bu yanlışlardaki ortak nokta hepsinde “birleşim noktası yanlışlığı” bulunmasıdır.

Kesişim noktası yanlışları örneklerinde ise, “gök – tiān - 天” iminde birleşmesi gereken iki çizginin kesiştiğini; aynı şekilde “bakmak – kàn - 看” imini yazarken çizgilerin birleşmesi gerekirken kesiştiğini görüyoruz. “Dà 大”, “dāng 当”, “jiāng 将”, “píng 平”, “fǔ 俛” imlerinin hepsinde aynı yanlışlar görülmektedir. Bu tarz yanlışları “kesişim noktası yanlışlığı” olarak adlandırıyoruz.

“人” iminin “八” şeklinde yazılması ise “ayrık çizgi yanlışlığı” olarak adlandırılır ancak, Türk öğrencilerden topladığımız veriler içinde bu yanlışta sadece bir kez rastladık.

2.2. Parça Yanlışları

Çince imlerin büyük bir kısmı birkaç çizginin bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Bu görece bağımsız çizgiler sonucu oluşan yapılar ise “parça” olarak adlandırılır. Çince içinde çok sayıda tek heceli im, parça olarak kullanılmaktadır. Rén人, tiān天, niú牛, tǔ土 gibi imleri bunlara örnek olarak gösterebiliriz.

07.12.1994 tarihinde Çin Devlet Teknik Denetim Bürosu tarafından yayınlanan “Çince Bilgi İşleme - Kelime Bilgisi”nde⁸ “Çince İm Parçası” için şu açıklama getirilmiştir; “Çizgilerden oluşan ve imlerin fonksiyonel birimlerini oluşturan yapı”. İmlerin hiyerarşisinde şu üç yapısal aşamadan bahsedilir; çizgi, parça ve bütün im.

Teorik olarak, yabancılara Çince öğretiminde üç farklı seçenek vardır; Çizgilerin öğretimi, parçaların öğretimi ya da direkt olarak bütün imin öğretimi. Ancak, bütünsel imin yapısı karmaşık olduğu için, birimlere ayırmadan ve açıklamadan doğrudan im öğretimine geçmek, özellikle başlangıç seviyesindeki öğrencileri oldukça zorlamaktadır. Bu yüzden, genellikle “parça” öğretimiyle im yapısının en iyi şekilde öğretilebileceği savunulur. Parça, çizgi ve bütün im arasında önemli bir bağlantı olduğu için, bunların iyi kavranması ya da kavranamaması sözcük öğrenimini doğrudan etkiler. Profesör Xiào Xīqiáng’a 肖奚强 göre (2002) yabancı öğrencilerin yaptığı parça yanlışları genel olarak üç bölüme ayrılmaktadır. Bunlar, parça değişim yanlışlığı, parça ekleme ve eksiltme yanlışlığı, parça deformasyon ve kaydırma yanlışlarıdır.

8 国家技术监督局, 汉语信息处理词汇 (GB/T12200.2—94).

2.2.1. Parça Değişirme Yanlışı

Türk öğrenciler Çince öğrenirken parçaları tam olarak kavrayamadıklarında parça değiştirme ve bununla bağlantılı olarak parça “oluşturma” yanılıları ortaya çıkabilmektedir. Bu örneklerden bazıları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Parça Değişirme ve Oluşturma Yanlılıları

Sayı	İm	Parça Değişim Yanlılı	İm	Parça Oluşturma Yanlılı
1	表扬		苹果	
2	丰富		被盗	
3	跑步		带	
4	喜欢		饭	
5	香		贵校	
6	学		接	
7	到		敬礼	
8	行		考试	
9	获		题	
10			所	

Araştırma verilerine göre Türk öğrenciler imleri yazarken iki çeşit parça değişim yanlışı yapmıştır. Birincisi, değiştirme yanlışı; yani olması gereken parçayı başka bir parçayla değiştirerek yanlış yazmak, ikincisi ise parça oluşturma yanlışı; im yazarken parça kısmını aslında Çince'de var olmayan bir parça şeklinde yazmaktır. Bir bakıma öğrenciler, daha önce gördükleri parça ve imlerin etkisiyle rastgele bir “parça” oluşturmaktadırlar.

Tablo 6'daki parça değişim yanlışlarında birinci örnek “yáng 扬” iminin “el” anlamına gelen sol parçası, ağaç ile ilişkilendiren semantik parça olan “木” şeklinde yazılmıştır. “Zengin - fù - 富” iminin üst kısmında bulunan “nokta” yerine, bitki parçası (cǎozì tóu 草字头) olan “艹” yazılmıştır. “Pǎo 跑” imindeki yürüme parçası (zúzipáng 足字旁) “足”, el parçası (shòuzipáng 手字旁) “手” şeklinde yazılmıştır. Yine “xǐ 喜” imi ortasında bulunan ağız parçası (kǒuzipáng 口字旁) olan “kǒu 口”, güneş parçası (rìzipáng 日字旁) “日” olarak; “xiāng 香” imi alt kısmında bulunan “rì 日” parçası “tián 田” olarak yazılmıştır. Tabloda bu gruptaki diğer örneklerde de benzer yanlışları görüyoruz. Bu yanlışlar imin biçimsel özelliklerinden öte, anlamsal içeriğinin de tahrif edildiğini göstermektedir.

Buradaki “xǐ 喜”, “dào 到”, “zhǐ 址” imlerini çizgi şekil yanlışı olarak ayırıp ayıramayacağımızı düşündük, ancak imde yanlış olan kısım tüm imin bir parçasını oluşturduğu için, parça yanlışı olarak gruplandırmayı uygun bulduk.

2.2.2. Parça Ekleme ve Eksiltme Yanlışı

Türk öğrenciler Çince yazımı sırasında sık sık parça ekleme veya eksiltme yanlışı yapmaktadır. Bu yanlışlardan bazıları Tablo 7'de verilmiştir.

Aşağıdaki parça ekleme örneklerinde ilk olarak “ā 呵” imindeki yanlışı ele alalım. Burada öğrenci “ā 呵” imini yazarken araya bir de “dānrénpáng 单人旁” (亻) parçasını eklemiştir; “shàng 上” imi yazılırken sol tarafa bir “yánzipáng 言字旁” parçası (讠); “zuǒyòu 左右” sözcüğü yazılırken de “zuǒ 左” imine bir “dikey çizgi” (shù 竖) eklenmiştir.

Parça eksiltme örneklerinde ise, öğrenciler “xiāng 香” imini yazarken alt parça olan “rì 日” parçasını yazmamışlardır. Yine diğer örneklerde “yǎn 演” imindeki “üç nokta su” (sāndiǎnshuǐ 三点水) “氵” parçası; “chéng 城” imindeki “toprak parçası” (tǔzipáng 土字旁) “土”; “dōu 都” imindeki “sağ kulak parçası” (yǒu 右) “阝”; “gǎn 感” iminde alt kısımdaki “kalp alt parçası” (xīnzīdǐ 心字底) eksik yazılmıştır. Diğer örneklerin hepsinde de benzer yanlışlar mevcuttur.

Tablo 7: Parça Ekleme ve Eksiltme Yanlışları

Sayı	İm	Parça Ekleme Yanlışı	İm	Parça Eksiltme Yanlışı
1	呵	呵	香水	香水
2	上	上	表演	表演
3	左右	左右	城	城
4			都	都
5			感谢	感谢
6			核桃	核桃
7			惊讶	惊讶
8			敬礼	敬礼
9			每天	每天
10			谈一	谈一

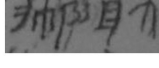

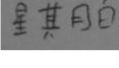

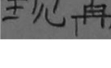

Bu yanlış grubunda değinilmesi gereken önemli bir husus, “parça ekleme” yanlışının çok az olmasıdır. Yukarıdaki parça ekleme yanlışının üç örneğinden sadece “ā 呵” imi kesin olarak parça ekleme yanlış grubuna dâhildir. “Shàng 上” iminin “rang 让” olarak yazılması ise, bu iki kelimenin hem yazılışının hem de okunuşunun birbirine yakın olmasından da kaynaklanıyor olabilir. “Aşağı yukarı, yaklaşık” anlamındaki “zuǒyòu 左右” sözcüğündeki yazım yanlışlığı ise, sözcükteki imlerin “zài 在” imine benzerliğinden kaynaklanıyor olabilir. Bu yüzden bu iki yanlışla tamamıyla parça ekleme yanlışlığı diyemeyiz. Buna karşın “parça eksiltme” yanlışlığı yukarıdaki örnekler dışında öğrencilerden topladığımız verilerde sıklıkla karşılaştığımız bir yanlış çeşididir.

2.2.3. Parça Deformasyon ve Kaydırma Yanlışı

“Parça deformasyon yanlışı” Çince im yazımı sırasında, imin her hangi bir parçasının olması gerekenden farklı şekilde yazılması, olmayan bir parçanın yazılması ya da bir parça yerine başka bir parça yazılması yanlışıdır. “Wǎ 瓦” parçasının “qiě 且” şeklinde yazılması bu tarz yanlışlara örnek gösterilebilir.

“Parça kaydırma yanlışı” ise, im yazımı sırasında, imin herhangi bir parçasının olması gereken yerden farklı bir yere, daha aşağı ya da yukarı veya daha sağ - sol tarafa yazılmasıdır. “Jiào 叫” imindeki “kǒu 口” parçasının olması gereken sol tarafa değil de sağ tarafa yazılması bu tür yanlışlara örnektir. Türk öğrencilerin bu grupta yaptığı yanlışlardan bazı örnekleri Tablo 8’de görebiliriz.

Tablo 8: Parça Deformasyon ve Kaydırma Yanlışları

Sayı	İm	Parça Deformasyon Yanlışı	İm	Parça Kaydırma Yanlışı
1	都		帮助	
2	瓶		除了	
3	期		叫	
4	做		留	
5	留			
6	要			
7	现			
8	明			

İmler parçalardan oluştuğu için, bütünlüğü korumak amacıyla bir imi oluşturan tüm parçalar uygun şekilde, olması gerektiği yere yerleştirilmelidir. Ancak Türk öğrencilerin bazen imleri oluşturan parçaları gelişigüzel koyarak da aynı imi yanlışsız şekilde yazabileceklerini düşünmeleri “parça deformasyon” yanlışları yapmalarına yol açmaktadır. Tablo 8’deki dōu 都, píng 瓶, zuò 做, yào 要, örnekleri bu tarz yanlışlardandır. Dōu 都, píng 瓶, zuò 做 imleri sağ ve sol parçalardan oluşur, bu yüzden bu tarz imleri yazarken iki parça arasındaki uyuma ve yakınlık-uzaklık dengesine dikkat etmek gerekir. Eğer bu parçalar birbirinden uzak yazılırsa, okuyan kişi bu imleri tek im değil de iki ayrı im olarak algılayabilir.

Türk öğrencilerin yaptığı diğer bir parça yanlışları ise, imi oluşturan tüm parçaları doğru yazmalarına rağmen, parçaların yerini değiştirmeleridir. Tablo 8’deki örnekler içinde bulunan chú 除, jiào 叫 imlerindeki parçaların yerleri yanlış yazılmıştır. “Yardım, destek” anlamındaki bāng 帮 imini oluşturan parçaların ikisi üst biri alt kısımda yer almasına rağmen, öğrenci bu imin tüm parçalarını yanyana gelecek şekilde yazmıştır. Ancak bu yanlış türü Türk öğrenciler arasında çok yaygın değildir, incelediğimiz kaynaklar içinde bu yanlış türünden sadece dört örneğe rastladık.

2.3. Sözcük Yanlışları

Öğrencilerin im yazarken, yazmak istediği im yerine başka bir im yazmasını “sözcük yanlışları” (整字偏误) olarak adlandırmaktayız. Bu yanlış grubunu bazı Çinli araştırmacılar “Farklı İm Yanlışları” olarak da adlandırmaktadır. Yanlışların analizi sırasında fark ettik ki, Türk öğrencilerin yaptığı sözcük yanlışları;şekil benzerliği yanlışları, ses-şekil benzerliği yanlışları ve ses benzerliği yanlışları olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır.

2.3.1. Şekil Benzerliği Yanlışları

Şekil benzerliği yanlışlarında, öğrencinin yanlış yazdığı im ile doğru im arasında benzerlik vardır ancak okunuş tamamen farklıdır. Bu yanlış grubuna ait örnekler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Şekil Benzerliği Yanlışları

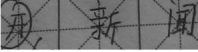

Sayı	İm	Şekil Benzerliği Yanlışı
1	激动	激运
2	营业	宫业
3	办	为
4	毕业	此业
5	此	比
6	风筝	风等
7	告诉	告近
8	然后	然右
9	所以	所认
10	眼花缭乱	很花缭乱

Yukarıdaki örneklerde öğrenciler, “jīdòng 激动” sözcüğündeki “dòng 动” imini “yùn 运” şeklinde; “yíngyè 营业” sözcüğündeki “yíng 营” imini “gōng 宫” şeklinde; “bàn 办” imini “wèi 为” şeklinde; “bìyè 毕业” sözcüğündeki “bì 毕” imini “cǐ 此” şeklinde; “cǐ 此” imini “bǐ 比” şeklinde; “fēngzhēng 风筝” sözcüğündeki “zhēng 筝” imini “děng 等” şeklinde; “gàosù 告诉” sözcüğündeki “sù 诉” imini “jìn 近” şeklinde; “ránhòu 然后” sözcüğündeki “hòu 后” imini “yòu 右” şeklinde; “suǒyǐ 所以” sözcüğündeki “yǐ 以” imini “rèn 认” şeklinde; “yǎnhuāliáo luàn 眼花缭乱” söz öbeğindeki “yǎn 眼” imini “hěn 很” şeklinde yazmışlardır.

2.3.2. Ses Benzerliği Yanlışı

Eş seslilik ya da ses benzerliği yanlışı, öğrencilerin imleri yazarken doğru im yerine okunuşunda ses benzerliği olan ancak şekilsel olarak hiçbir benzerliği olmayan başka bir im yazması sonucu oluşan yanlışlardır. Bu yanlış çeşidine Türk öğrencilerde çok sık rastlanmamıştır. İncelediğimiz kaynaklarımız içinde sadece yedi ses benzerliği yanlışıyla karşılaştık. Bu örnekler Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10: Ses Benzerliği Yanlışları

Sayı	İm	Eş Seslilik ya da Ses Benzerliği Yanlışı
1	看新闻	
2	指导	
3	年级	
4	朋友	
5	题目	
6	现在	
7	已	

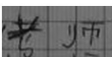

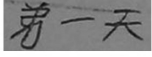

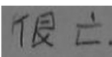

Yukarıdaki örneklerde, öğrencilerin “kàn xīnwén 看新闻” yerine “kāi xīnwén 开新闻” yazdıklarını görüyoruz. “Kàn 看” ve “kāi 开” imleri benzer seslere sahiptir. “Zhǐdǎo 指导” yerine “zhǐdào 指到” yazmışlardır; buradaki “dǎo 导” ve “dào 到” imlerinin seslendirmesi aynıdır. “Niánjí 年级” yerine “niánjī 年机” yazmalarının sebebi yine “jí 级” ve “jī 机” imlerinin ses benzerliğinden kaynaklanmaktadır. “Péngyǒu 朋友” yerine “péngyǒu 朋有”, “yǒu 友” ve “yǒu 有” imlerinin sesleri tamamen aynıdır; “tímù 题目” yerine “tímù 提目”, “tí 题” ve “tí 提” imlerinin sesleri tamamen aynıdır; “xiànzài 现在” yerine “xiànzài 现再”, “zài 在” ve “zài 再”

imlerinin seslendirmeleri tamamen aynıdır; “yǐjīng 已经” kelimesinde geçen “yǐ 已” yerine de eş sesli olan “yǐ 以” imini yazmışlardır. Tüm bu yanlışları im yazımında ses benzerliği yanlışlığı olarak adlandırmaktayız.

2.3.3. Şekil - Ses Benzerliği Yanlışlığı

Şekil - Ses benzerliği yanlışlığı, öğrencilerin yazmak istedikleri doğru im yerine, hem şekil hem de ses yönünden o ime çok benzeyen başka bir im yazmaları sonucu oluşur. Tablo 11’de bu yanlış grubunun örneklerini inceleyebiliriz.

Tablo 11: Şekil - Ses Benzerliği Yanlışlığı

Sayı	İm	Yanlış İm
1	(九点)钟	
2	老(师)	
3	(星)期(六)	
4	担	
5	第(一天)	
6	长(大)	
7	致	
8	昨(天)	
9	(很)忙	
10	报纸	

Yukarıdaki örneklerde öğrenciler “jiǔdiǎn (zhōng) 九点 (钟)” yerine “jiǔdiǎn (zhǒng) 九点 (种)”; “(lǎo) shī (老) 师” yerine “(kǎo) shī (考) 师”; “xīng (qī) liù 星(期) 六” yerine “xīng (qí) liù 星(其)六”; “(dān) xīn (担) 心” yerine “(dàn) xīn (但) 心”; “(dì) yītiān (第)一天” yerine “(dì) yītiān (弟)一天”; “(zhǎng) dà (长)大” yerine “(zhāng) dà (张)大”; “(zuó) tiān (昨)天” yerine “(zuò) tiān (作)天”; “hěn (máng) 很 (忙)” yerine “hěn (wáng) 很(亡)”; “(bào) (zhǐ) (报) (纸)” yerine “(jí) (shì) (级) (氏)” imlerini yazmışlardır. Öğrencilerin yanlış yazdıkları bu imlerin hepsinde hem şekil hem de ses benzerliği bulunmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Uygulanmakta olan öğretim yöntemi içerisinde tek yönlü olarak dinleme-konuşma becerilerine önem verildiği; öğrencilerin yazma becerilerinin genelde geri plana itildiği görülmektedir. Çin yazısının farklı özellikleri nedeniyle Türk öğrencilerin imleri yazmaya başlamadan önce buyazı sisteminden korktukları gözlenmiştir. Ayrıca Alfabetik Dilleri kullanan öğrencilerin Çince öğrenirken dinleme-konuşma ve yazma sistemi olmak üzere iki yeni sistem öğrendikleri varsayılabilir. Bu sebepler im yazma öğretiminin tatmin edici seviyeye ulaşmamasına etmendir. Öğrencilerin im yazma becerileri her zaman dinleme ve konuşma becerilerinin gerisinde kaldığı için, yazma sırasında çok fazla yanlış yapmaktadırlar. O nedenle, dinleme-konuşma ve yazı öğretiminin birbirini destekleyen paralel bir izlekte sürdürülmesi gerektiği öne çıkmaktadır.

Yukarıda incelediğimiz tablolarda açıkça görüldüğü üzere, Türk öğrencilerin ele alınan yanlışlarının tasnifi sonucunda üç yanlış sıklıkla yaptıkları belirlenmiştir. Bunlar; çizgi, parça ve sözcük yanlışlarıdır. Bu üç tür yanlışın her biri kendi içinde üçe ayrılmaktadır. Oranı en fazla olan yanlış türü %48 oranındaki parça yanlışlarıdır. Çizgi yanlışları %37 ile ikinci sırada yer almakta, sözcük yanlışları ise %15’lik oran ile en az yapılan yanlış grubunu oluşturmaktadır. Toplam 1038 örneğin oluşturduğu yanlış türü dağılım oranları Tablo 12’de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 12: Türk Öğrencilerin İm Yazımı Yanlış Oranları

Çizgi Yanlışları 385 Örnek (%37)	Çizgi Sayısı Yanlışı	158 Örnek (%41)
	Çizgi Form Yanlışı	150 Örnek (%39)
	Çizgi Birleşim Yanlışı	77 Örnek (%20)
Parça Yanlışları 498 Örnek (%48)	Parça Değişirme Yanlışı	284 Örnek (%57)
	Parça Deformasyon-Kaydırma Yanlışı	96 Örnek (%19)
	Parça Ekleme Yanlışı	68 Örnek (%14)
	Parça Eksiltme Yanlışı	50 Örnek (%10)
Sözcük Yanlışları 155 Örnek (%15)	Şekil Benzerliği Yanlışı	87 Örnek (%56)
	Ses Benzerliği Yanlışı	61 Örnek (%39)
	Şekil-Ses Benzerliği Yanlışı	7 Örnek (%5)

Öğrencilerin im yazımında yaptığı yanlışlara ve yanlışların çıkış sebebine yönelik yaptığımız araştırma sonucu, bu yanlışların ana nedenlerinin imlerin yapısal özellikleri, öğretim faktörü ve öğrenci faktöründen kaynaklandığını gördük. İmlerdeki çizgiler karmaşık bir yapıya sahiptir. Sık kullanılan bir imin ortalama on çizgiden oluştuğu, Çince imleri oluşturan sekiz temel çizgiye ek olarak bu temel çizgilerden türetilmiş olan 28 türetilmiş çizgi daha olduğu göz önüne alındığında, yanlış yapmanın kaçınılmaz olduğu görülmektedir. Çizgilerin çokluğu ve benzerliği öğrencilerin kolaylıkla çizgi yanlış yapmasına; Çince eş sesli imlerin çokluğu, öğrencilerin ses benzerliğine sahip imlerin yazılışını ayırt etmekte zorlanmasına; imleri oluşturan parçaların çokluğu ve çok sayıda benzer parça olması, öğrencilerin parça değişim ve parça ekleme-eksiltme yanlışları yapmasına yol açtığı görülmüştür.

Yazım yanlışlarını azaltmak için, öğretmenin imleri çizgi, parça ve bütün olmak üzere üç aşamadan başlayıp kolaydan zora doğru öğretmesi, öğrencilerin im yazma becerilerini adım adım geliştirmesi gerekmektedir. Çizgilerin öğretimi sırasında, öncelikle temel çizgilerden başlanıp öğrencilere bu temel çizgilerin yazılışı öğretilmelidir. Öğrenciler bu sekiz temel çizgiyi kavradıktan sonra türetilmiş çizgilerin öğretimine geçilmelidir. Benzer şekillere sahip çizgiler karşılaştırılarak öğretilmeli ve çizgiler arasındaki uyum ve birleşim üzerinde özellikle durulmalıdır. Daha önce öğrenilmiş olan basit imler içinde çizgilerin birbiriyle olan kesişim birleşimleri açıklanmalıdır.

Parçaları öğretirken, öğrencilerin en sık kullandıkları imlerin içinden sık kullanılan parçaları özetleyip kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru parça öğretimi yapılmalıdır. Aynı zamanda Çincedeki ses imleri ve anlam imleri bilgisi konuyla bağdaştırılarak öğrencilere öğretilmeli, öğrencilerin imlerin yapısal sistemini anlaması sağlanmalıdır.

Üçüncü aşama olan bütün imi (sözcüğü) öğretirken de, öğrencilerin benzer şekilli veya ses-şekil benzerliğine sahip imleri kolaylıkla karıştırdığı unutulmamalı, bu imler derste çözümlenerek ayrıntılı biçimde şekil, anlam ve fonetik açısından karşılaştırılmalı olarak açıklanarak öğretilmelidir. Bu şekilde öğrencilerin imleri her yönüyle anlamaları sağlanabilir.

Bu çalışmada yüzden fazla öğrenci ile binden fazla yanlı yazım bir araya getirilmiştir. Bu verilerden elde edilen sonuç önemli bilgiler sağlamıştır. Türk öğrencilerin Çince yazı yanlışlarını en aza indirmek için, öğrencileri imlerin temel yapısal özelliklerini öğrenmeye teşvik etmek gerekmektedir.

Kaynakça

Makaleler

- Ānrán安然, Dān Yùnmíng单韵鸣 (2006), Fēi Hànzì Quān Xuéshēng Shūxiě Hànzì Jí Xiūzhèng Guòchéng de Gè'àn Yánjiū非汉字圈学生书写汉字及修正过程的个案研究 (Alfabetik Dillerden Gelen Yabancı Öğrencilerin İm Yazımı ve Yazım Sürecinin Araştırılması). Jinán Dàxué Huáwén Xuéyuàn Xuébào.
- Ānrán安然, Dān Yùnmíng单韵鸣 (2010), Huáyì Xuéshēng Hànzì Shūxiě tèzhēng de gè'àn yánjiū. Jīyú Yǔ Fēi Hànzì Quān Xuéshēng de Bǐjiào 华裔学生汉字书写特征的个案研究-基于与非汉字圈学生的比较 (Çin Kökenli Yabancı Öğrencilerin İm Yazımı ile Alfabetik Dillerden Gelen Öğrencilerin İm Yazımının Karşılaştırılması). Huáwén Jiàoxué Yǔyánjiū.
- Bái, Jiànbō白剑波 (2007), Fēi Hànzì Wénhuà Quān Xuéxí Hànzì de Guīlǜ Tán Duìwài Hànzì Jiàoxué非汉字文化圈学习汉字的规律谈对外汉字教学 (Alfabetik Dillerden Gelen Yabancılara İm Öğretimi). Luoyang Shifan Xuéyuàn Xuébào.
- Chāng, Xuétāng昌学汤 (2002), Cuòbiézi Xīnlǐ Xué Lǐlùn Duì Hànzì Jiào Yǔ Xué De Yīngyòng Yánjiū Jūyào 错别字心理学理论对汉字教与学的应用研究举要 (İm Yazım Öğrenim ve Öğretiminde Psikoloji Kuramları). Wūhàn Jiāotōng Guǎnlǐ Gǎnbù Xuéyuàn Xuébào.
- Chén, Zǐjiāo陈子骄 (2011), Duìwài Hànyǔ Jiàoxué Shìjiāo Xià de Hànzì Bǐhuà Fēnlè 对外汉语教学视角下的汉字笔画分类Yabancılar İçin Çince Öğretimi Açısından İm Çizgi Sınıflandırması). Dàlián Jiàoyù Xuéyuàn Xuébào. Dàlián: Hàn Xuéyuàn.

- Chéng, Zhāohuī 程朝晖 (1997), Hànzì de Xué Yǔ jiào 汉字的学与教 (İm Öğrenim ve Öğretimi). Shìjiè Hànyǔ Jiàoxué.
- Cuī, Cécén 崔岑岑, Hòu Bó 侯博 (2008), Liúxuéshēng Hànzì Shūxiě Piānwù Jǔ Fēnxī 留学生汉字书写偏误举分析 (Yabancı Öğrencilerin İm Yazım Yanlışları Analizi). Běijīng: Yǔyán Jiàoxué Yǔyánjiū.
- Cuī, Yǒnghuá 崔永华 (1997), Hànzì Bùjiàn Hé Duìwài Hànzì Jiàoxué 汉字部件和对外汉字教学 (Yabancılar için Çince Öğretimi ve İm Parçası). Yǔyán Wénzi Yīngyòng.
- Cuī, Yǒnghuá 崔永华 (1998), Guānyú Hànzì Jiàoxué De Yī Zhǒng Sīlù 关于汉字教学的一种思路 (İm Öğretimiyle İlgili Bir Yöntem). Běijīng Dàxué Xuébào, Zhéxué Shèhuì Kēxué Bǎn.
- Çetinkaya, Gökhan (2015), Yanlış Çözümlemesi: Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki öğrencilerin yazılı metinlerine ilişkin görüşler. International Journal of Languages' Education and Teaching ISSN: 2198 – 4999, Mannheim – GERMANY Volume 3/1 April 2015 p. 164-178
- Dù Tónghuì 杜同惠 (1993), Liúxuéshēng Shūxiě Chācuò Guīlǜ Shìxī 留学生书写差错规律试析 (Yabancı Öğrencilerin Yazım Yanlışları Analizi). Shìjiè Hànyǔ Jiàoxué.
- Fàn Zǔkuí 范祖奎 (2009), Zhōng Yà Liúxuéshēng Hànzì Xuéxí Tèdiǎn Diàochá Fēnxī 中亚留学生汉字学习特点调查分析 (Orta Asya'dan Gelen Öğrencilerin İm Yazım Özellikleri Tespiti). Mínzú Jiàoyù Yánjiū.
- Gāo, Lìqún 高立群 (2002), Wàiguó Xuéshēng Xíngshēng Zì Piān Wù Fēnxī 外国学生形声字偏误分析 (Yabancı Öğrencilerin Form-Ses Oluşumlu İmlerde Yaptığı Yazım Yanlışları). Běijīng: Rénmín jiàoyù Chūbǎn Shè.
- Gāo, Wànlì 高万丽 (1998), Cóng Hànzì Zài Dìèr Yǔyán Xuéxí Zhōng de Wèntí Kàn Hànzì Jiàoxué 从汉字在第二语言学习中的问题看汉字教学 (İkinci Dil Ediniminde İm Öğretimi). Hànzì Yǔ Hànzì Jiàoxué Yánjiū Lùnwén Xuǎn. Běijīng Dàxué Chūbǎn Shè.
- Guō, Shènglín 郭圣林 (2008), Hànzì de Bìhuà Tèdiǎn Yǔ Wàiguó Xuéshēng Hànzì Bìhuà Piānwù 汉字的笔画特点与外国学生汉字笔画偏误 (İm Çizgi Özellikleri ve Yabancı Öğrencilerin Çizgi Yanlışları). Jínán Dàxué Huáwén Xuéyuàn Xuébào.
- Guō, Zhì 郭智 (2003), Hànzì de Jiégòu Duìchèn Tèdiǎn jí Qí Zài Duìwài Hànyǔ Jiàoxué Zhōng de Yùnyòng 汉字的结构对称特点及其在对外汉语教学中的运用 (İmlerin Yapısal Özellikleri ve Yabancı Dil Olarak Çince Öğretiminde Kullanımı). Yúnnán Shīfàn Dàxué Guójiè Yǔyán Wénhuà Xuéyuàn. Kūnmíng: Duìwài Hànyǔ Jiàoyù.
- Jiāng, Xīn 江新 (2001), Chūjí Jiēduàn Wàiguó Liúxuéshēng Hànzì Xuéxí Cèlǜ de Diàochá Yánjiū 初级阶段外国留学生汉字学习策略的调查研究. (Başlangıç Seviyesinde Yabancı Öğrencilerin İm Yazım Araştırmaları). Yǔyán Jiàoxué Yǔyánjiū.

- Jiāng Xīn江新, Liu Yanmei柳燕梅 (2004), Pīnyīn Wénzì Bèijīng de Wàiguó Xuéshēng Hànzì Shūxiě Cuòwù Yánjiū拼音文字背景的外国学生汉字书写错误研究 (Pinyin Yazısı Açısından Yabancı Öğrencilerin İm Yazım Yanlışları Araştırmaları). Shijie Hànyǔ Jiàoxué.
- Liáng, Yànmín 梁彦民 (2004), Hànzì Bùjiàn Qūbié Tèzhēng Yǔ Duìwài Hànzì Jiàoxué汉字部件区别特征与对外汉字教学 (İm Parçalarının Farklı Özellikleri ve Yabancı Dil Olarak Çince Öğretimi). Yǔyán Jiàoxué Yǔyánjiū.
- Liú, Júhóng刘局红 (2008), Duìwàiguó Xuéshēng Hànzì Shūxiě Piān Wù de Fēnxī—Jiāntán Hànzì Jiàoxué对外国学生汉字书写偏误的分析—兼谈汉字教学 (Yabancı Öğrencilerin İm Yazım Yanlışları Analizi- İm Öğretimi). Kāshén Shīfàn Xuéyuàn Xuébào. Kāshén: Hàn Jiào bù.
- Liú, Shèhuì刘社会 (1999), Duìwài Hànzì Jiàoxué Shíbāfā对外汉字教学十八法 (Yabancılar İçin İm Öğretiminde On Sekiz Yöntem). Bèijīng Yǔyán Dàxué Chūbǎn Shè.
- Liú, Yǎnnī刘晓岚 (2005), Fēi Hànzì Wénhuà Quān Liúxuéshēng Hànzì Rènzhī Nándiǎn jí Jiàoxué Cèlüè 非汉字文化圈留学生汉字认知难点及教学策略 (Alfabetik Dillerden Olan Yabancı Öğrencilerin İm Öğrenmede Karşılaştıkları Zorluklar). Kāifēng Dàxué Xuébào.
- Qián, Xuéliè钱学烈 (1998), Duìwài hànzì jiàoxué shíyàn bàogào对外汉字教学实验报告 (Yabancılar İçin İm Öğretimi Uygulama Raporları). Bèijīng Dàxué Xuébào, Zhéxué Shèhuì Kēxuébǎn.
- Shī, Jiāwēi施家炜 (2000), Lái huá Ouměi Liúxuéshēng Hànzìxí Dé Yánjiū Jiàoxué Shíyàn Bàogào来华欧美留学生汉字习得研究教学实验报告 (Avrupa Kökenli Öğrenciler İçin İm Öğretimi Uygulama Raporları). Zhōngguó Duìwài Hànyǔ Jiàoxué Xuéhuì Bèijīng Dìqū Huì Dièr Cì Nián Huì Lùnwénjí. Bèijīng Yǔyán Wénhuà Dàxué Chūbǎn Shè.

Kitaplar

- Hú, Wénhuá胡文华 (2008), Hànzì Yǔ Duìwài Hànzì Jiàoxué汉字与对外汉字教学 (İm ve Yabancılar için İm Öğretimi). Shànghǎi: Xué Lín Chūbǎn Shè,
- Huáng, Xītíng黄希庭 (2004), Jiégòu Duìchèn Xìng Hànzì Rèn Zhī Yánjiū Yǔ Yìngyòng结构对称性汉字认知研究与应用 (Yapı Bakımından İm Tanıma ve Kullanımı). Bèijīng: Xīnhuá Chūbǎn Shè.
- Liú, Xún刘珣 (2000), Duìwài Hànyǔ Jiàoxué Yīnlùn对外汉语教学引论 (Yabancılar için Çince Öğretimi). Bèijīng: Bèijīng Dàxué Chūbǎn Shè.
- Shí, Dìngguǒ石定果 (1999), Hànzì yǔ Hànzì Jiàoxué Yánjiū Lùnwénjí 汉字与汉字教学研究论文集 (İm ve İm Öğretimi Tezleri). Bèijīng: Bèijīng Dàxué Chūbǎn Shè.

- Sū, Péichéng 苏培成 (2001), Xiàndài Hànzì Xué Gāngyào 现代汉字学纲要 (Çağdaş İm Araştırmaları). Běijīng: Běijīng Dàxué Chūbǎn Shè.
- Wàn, Yèxīn 万业馨 (2003), Hànzì yǔ Hànzì Jiàoxué Yánjiū Lùnwénjí 汉字与汉字教学研究论文集 (İm ve İm Öğretimi Tezleri). Běijīng Yüyan Dàxué Chūbǎn Shè.
- Zhāng, Jìngxián 张静贤(1992), Xiàndài Hànzì Jiàochéng 现代汉字教程 (Çağdaş İm Dersleri). Xiàndài Chūbǎn Shè,
- Zhōu, Jiàn 周建 (2007), Hànzì jiàoxué lǐlùn yǔ fāngfǎ 汉字教学理论与方法 (İm Öğretim Yöntem ve Teknikleri). Běijīng: Běijīng Dàxué Chūbǎn Shè.
- Zhōu, Jiàn 周建(2009), Hànzì yǔ Duìwài Hànyǔ Jiàoxué 汉字与对外汉语教学 (İm ve Yabancı Dil Olarak Çince Öğretimi), Běijīng Dàxué Chūbǎn Shè.